

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/33/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6211010331
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slavoj Sendecký
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6211010331.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Slavoj Sendeckého a sudcov JUDr. Alojza Palaja a JUDr. Jozefa Ryanta, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 23. apríla 2014, v trestnej veci obžalovaného D. O., pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák. a iné, prejednal odvolanie obžalovaného ako aj okresného prokurátora, proti rozsudku Okresného súdu vo Veľkom Krtíši zo dňa 19.12.2013 sp.zn. 9T 138/2011 a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), e) Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec v r a c i a súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu vo Veľkom Krtíši zo dňa 19.12.2013 sp.zn. 9T 138/2011 bol obžalovaný D. O. uznaný za vinného zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1,2 písm. c) Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom krádeže podľa § 212 ods. 1,2 písm. b), c) Tr. zák. a z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 21.09.2011 asi o 13.15 hod. v kancelárii č. 22 v budove Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš požiadal Q.. H. Q., nar. XX.XX.XXXX, pracovníka tohto úradu, aby mu požičal peniaze na autobus, poškodený zo svojej peňaženky vybral bankovku v hodnote 5,- Eur a podal ju obžalovanému, obžalovaný mu z ruky vytrhol peňaženku, obsah tejto vysypal na stôl a odcudzil poškodenému 62,- Eur, z pracovného stola poškodeného odcudzil 2 USB kľúče a slúchadlá od mobilného telefónu, obžalovaný potom zo skrinky zobral malú tašku poškodeného, obsah ktorej tiež vysypal na stôl, keď poškodený bránil obžalovanému v odcudzení tašky, obžalovaný ho niekoľkokrát odsotil, obžalovaný zobral občiansky preukaz poškodeného a povedal, aby nekričal, lebo už vie, kde poškodený býva, a ak to ohlási na políciu, zbije ho, obžalovaný potom zo skrinky zobral tašku s PVC, v ktorej mal poškodený osobné veci, poškodený bránil obžalovanému v odcudzení tejto tašky, obžalovaný ho udrel do hrude rukou, potom z pracovného stola odcudzil pečiatky, kancelárske potreby a mobilný telefón, poškodený obžalovanému vytrhával odcudzené veci z rúk, keď poškodený bránil obžalovanému v úteku, chytil ho za krk a odsotil, kopol tiež poškodeného do brucha a povedal, že ak poškodený neprestane kričať, pôjde za jeho nadriadenými a povie, že mu dával sexuálne návrhy, ďalej mu povedal, že má vo vrecku nôž a že ho doreže, obžalovaný potom z kancelárie ušiel, odcudzením dvoch USB kľúčov, slúchadiel od mobilného telefónu a hotovosti 62,- Eur obžalovaný spôsobil poškodenému škodu vo výške 80,- Eur, poškodený utrpel odreninu a krvný výron v oblasti pravej kľúčnej kosti a pomliaždenie s krvným výronom pod ľavým rebrovým oblúkom a akútnu stresovú reakciu - úzkostne depresívny syndróm s pracovnou neschopnosťou do 06.10.2011.

Za to mu bol uložený podľa § 189 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. d), § 37 písm. h), § 38 ods. 2, § 39 ods. 1,3 písm. e) a § 41 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere troch rokov. Podľa § 49 ods. 1 písm. a), § 51 ods. 1,2 Tr. zák. mu bol výkon trestu podmienene odložený na skúšobnú

dobu troch rokov s probačným dohľadom. Podľa § 51 ods. 4 písm. a) Tr. zák. mu bola uložená povinnosť spočívajúca v príkaze nepriblížiť sa k poškodenému na vzdialenosť menšiu ako 5 m. Podľa § 51 ods. 4 písm. c) Tr. zák. súd mu uložil povinnosť spočívajúcu v príkaze nahradiť v skúšobnej dobe spôsobenú škodu. Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd zaviazal obžalovaného nahradiť poškodenej Dôvere, zdravotnej poisťovni, a.s., Cintorínska 5, Nitra, škodu vo výške 7,70 Eur.

Proti prvostupňovému rozhodnutiu podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie jednak okresný prokurátor, ako aj obžalovaný D. O..

Okresný prokurátor v písomných dôvodoch svojho odvolania uviedol, že s výrokom o treste napadnutého rozsudku sa nestotožňuje. Podľa jeho názoru súd prvého stupňa nerešpektoval rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 3 To 98/2013 z 18.09.2013, ktorý podľa § 321 ods. 1 písm. a), b) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok Okresného súdu vo Veľkom Krtíši z 27.06.2013 a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. mu vec vrátil, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Zdôraznil, že v odôvodnení napadnutého rozsudku z 19.12.2013 a porovnávajúc ho s odôvodnením rozsudku z 27.06.2013 možno konštatovať, že ide o takmer doslovné znenie, pokiaľ ide o odôvodnenie výroku o treste.

Okrem toho dodal, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku, pokiaľ ide o výrok o treste, nemožno zistiť okolnosť, či súd pri použití ust. § 39 ods. 1 Tr. zák. mal na mysli mimoriadne pomery páchatel'a, alebo mimoriadne okolnosti prípadu. Poznamenal, že len gramatickým výkladom možno dôjsť k záveru, že pravdepodobne prvostupňový súd mal na mysli mimoriadne pomery, pričom okolnosť, že obžalovaný ukončil základnú školu v siedmom ročníku, nemožno v žiadnom prípade považovať za mimoriadne pomery páchatel'a, pretože žiadna okolnosť nebránila obžalovanému školu ukončiť, poprípade ísť aj na strednú školu alebo učňovskú školu. Zákonodarca v ust. § 39 ods. 1 Tr. zák. mal na mysli mimoriadne pomery páchatel'a a mimoriadne okolnosti prípadu. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nemožno zistiť, prečo práve u obžalovaného D. O. je jeho etnický pôvod znakom mimoriadnych pomerov páchatel'a, keď súd prvého stupňa túto okolnosť u ďalších páchatel'ov toho istého etnika za takúto nepovažuje. Podľa ustálenej súdnej praxe nemožno výrok o treste napadnutého rozsudku považovať za zákonný.

Keďže súd prvého stupňa nepostupoval v súlade s ust. § 327 ods. 1 Tr. por. navrhol, aby Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutý rozsudok vo výroku o treste zrušil a vo veci rozhodol sám v zmysle § 322 ods. 3 Tr. por.

Odvolanie, ako je už vyššie uvedené, podal aj obžalovaný D. O.. V odvolaní uviedol, že rozsudok je v podstate identický, ako v prípade predchádzajúceho rozsudku, ktorý bol vydaný dňa 27.06.2013, aj s takým istým odôvodnením s tým, že po zrušení tohto rozsudku súd nevykonal žiadne podstatné dokazovanie, len zabezpečil účasť zástupcu poškodeného na pojednávaní, čo bolo vytknuté v zrušujúcom uznesení Krajského súdu v Banskej Bystrici. V tomto smere sa odvolal na tie isté dôvody odvolania, ktoré uviedol v podaní zo dňa 30.04.2013, kde uviedol, že v súčasnej dobe žije so svojou družkou a čakajú narodenie dieťaťa, ďalej, že riadne pracuje a viackrát vyslovil ľútosť nad tým, čo sa stalo. Navrhol odvolaciemu súdu, aby zmenil napadnutý rozsudok s tým, aby mu bol uložený taký istý trest odňatia slobody, ktorý by pokrýval dĺžku trvania jeho väzby a ktorý pokladá za dostatočný z hľadiska toho, čo bolo preukázané, ako jeho protiprávne konanie.

Krajský súd na podklade uvedených skutočností a po zistí, že neprichádza do úvahy rozhodnutie podľa § 316 Tr. por., podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, proti ktorému odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré tomuto výroku predchádzalo a s prihliadnutím aj k chybám, ktoré odvolaním vytýkané neboli, zistil, že rozsudok prvostupňového súdu nezodpovedá ust. § 168 ods. 1 Tr. por., a preto v tejto časti je nezrozumiteľný a tým aj nepreskúmateľný.

Podľa § 168 ods. 1 Tr. por., ak rozsudok obsahuje odôvodnenie, súd v ňom stručne uvedie, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä, ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona. Ak rozsudok obsahuje ďalšie výroky, treba odôvodniť aj tieto výroky.

Podľa § 327 ods. 1 Tr. por., súd, ktorému vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí odvolací súd a je povinný vykonať úkony a dôkazy, ktorých vykonanie odvolací súd nariadil.

Odvolací súd musí konštatovať, že uvedené ustanovenia Trestného poriadku prvostupňový súd nerešpektoval, hoci mu to nadriadený súd nariadil vo svojich rozhodnutiach, či už zo dňa 20.06.2012 sp.zn. 3 To 56/2012, ktorým podľa § 321 ods. 1 písm. b), c) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal alebo zo dňa 18.09.2013 sp.zn. 3 To 98/2013.

Najmä v ostatnom zrušujúcom uznesení odvolací súd súdu prvostupňového, vzhľadom na obsah odvolania okresného prokurátora nariadil, aby v prípade, ak obžalovaného na základe dokazovania uzná vinným z konania uvedeného v obžalobe, vyrovná sa, a to presvedčivým spôsobom v odôvodnení jednak s jeho obhajobou, ako aj spôsobom zodpovedajúcemu zákonu, odôvodní aj prípadný trest, a to i v prípade, ak pri tomto postupe použije tzv. zmieňovacie ustanovenie podľa § 39 ods. 1 Tr. zák.

Podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu, alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu, ustanoveného týmto zákonom.

Z literatúry zaoberajúcej sa Trestným zákonom, ako aj z aplikačnej praxe všeobecných súdov vyplýva, že pod pojmom okolnosti prípadu treba rozumieť také okolnosti, ktoré môžu ovplyvniť povahu, charakter a iné objektívne okolnosti spáchaného trestného činu. Okolnosťami prípadu môžu byť i zákonné znaky skutkovej podstaty, ak charakterom spáchania vybočujú z obvyklých prípadov. Na to, aby súd viaceré všeobecne poľahčujúce okolnosti v súhrne hodnotil ako výnimočné okolnosti prípadu v zmysle § 39 ods. 1 Tr. zák., treba mať preukázané viaceré bežne sa vyskytujúce skutočnosti, ktorých existencia nebola vyvolaná páchatel'om a ktoré značne ovplyvnili jeho konanie (viď aj R 49/1978).

Pomermi páchatel'a sa rozumie osobné a osobnostné hodnotenie osoby, ktoré charakterizuje osobu páchatel'a ako objekt trestu a tiež okolnosti, pre ktoré je rovnaký trest pre rôznych páchatel'ov rôzne citeľný. Súdy pri hodnotení pomerov páchatel'a pristupujú k hodnoteniu jednak osobných pomerov, ale tiež rodinných pomerov. Riadny život pracujúceho človeka po spáchaní trestného činu u obvineného by bolo možné považovať za mimoriadne pomery, alebo výnimočné okolnosti prípadu v zmysle § 39 ods. 1 Tr. zák. len vtedy, keby spôsob jeho života obsahoval niečo výraznejšie, než vyžaduje bežný občiansky život. Išlo by napríklad o zistenie takých faktorov, ako je mimoriadne poctivý prístup k práci, vzorné správanie doma i na verejnosti, jeho zjavná aktívna snaha o odčinenie následkov trestného činu voči spoločnosti, aktivita v spoločenských organizáciách a podobne (viď aj NR 2Tz 33/1971).

Odvolací súd však musí konštatovať, že aj napriek tomu, že k nutnosti odôvodnenia postupu v zmysle ust. § 39 ods. 1 Tr. zák. zaujal jasné stanovisko a uložil súdu prvého stupňa, aby sa s touto otázkou spôsobom, zákonu zodpovedajúcemu vysporiadal a presvedčivým spôsobom v odôvodnení svojho rozhodnutia ho aj odôvodnil (§ 168 ods. 1 Tr. por.), tento pokyn rešpektovaný nebol (§ 327 ods. 1 Tr. por.), čoho dôkazom je to, že po obsahovej stránke je rozsudok okresného súdu zo dňa 19.03.2012 sp.zn. 9T 138/2011 v otázke uloženého trestu identický s rozsudkom toho istého súdu zo dňa 19.12.2013 tej istej spisovej značky.

Možno potom prisvedčiť k dôvodom odvolania či už okresného prokurátora alebo aj obžalovaného, ktorí zhodne uviedli, že súd prvého stupňa nerešpektoval pokyn odvolacieho súdu a odôvodnenie rozhodnutia v prvom aj druhom prípade vo vzťahu k ust. § 39 ods. 1 Tr. por. len skopiroval.

Podľa § 321 ods. 1 písm. d) Tr. por., odvolací súd zruší napadnutý rozsudok, ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona.

Podľa toho istého ustanovenia, ale písm. e) Tr. por., odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj, ak je uložený trest neprimeraný.

Na základe vyššie uvedeného potom odvolací súd zrušil rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

Po zrušení napadnutého rozsudku, súd prvého stupňa v dôvodoch svojho rozhodnutia nielenže sa dôsledne vysporiada s obhajobou obžalovaného, ale ak sa rozhodne postupovať pri ukladaní trestu v zmysle ust. § 39 ods. 1 Tr. por., tento presvedčivým a zákonu zodpovedajúcim spôsobom aj odôvodní. Táto povinnosť mu vyplýva, ako je už vyššie naznačené aj z ust. § 327 ods. 1 Tr. por.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.